

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Animacja społeczności lokalnych		brak	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Pedagogiki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Praca socjalna	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Tomasz Nowicki; dr Alicja Zbierchowska; Aleksandra Mróz-Wykusz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Ćw. audytoryjne		1 ECTS	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin konsultacji:	
zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela (przygotowanie materiałów potrzebnych do zajęć oraz realizowanych projektów, studiowanie zalecanej literatury, realizacja badań i innych zadań w ramach dwóch odrębnych projektów: badawczego oraz praktycznego):	
Liczba godzin		Razem: 30 godzin - 1 punkt ECTS	
Ćw. audytoryjne: 20 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2025/2026 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Dyskusja - Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) - Rozwiązywanie zadań 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	

- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja
- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
- Sporządzenie modelu ujmującego czynniki korzystnie wpływające na sprawstwo podmiotu w jego relacji z miejscem (dotyczy treści programowych A; ocena częściowa).
Sporządzenie recenzji projektu lokalnego partnerstwa, wybranego z przykładów dostępnych w literaturze - literatura uzupełniająca (dotyczy treści programowych B; ocena częściowa).
- Realizacja projektu badawczego, wpisanego w pierwsze fazy animacji społeczności: przeprowadzenie badań diagnostycznych i ujęcie ich wyników w formie sporządzonych indywidualnie opracowań takich jak, do wyboru: a/mapa zasobów i potrzeb lokalnej społeczności zamieszkałej w terenie działania MOPS Gdynia, b/analiza SWOT określająca warunki wyjściowe dla aktywizacji tej społeczności w obszarze problemu wybranego z udziałem A.Mróż-Wykusz, c/metaplan, jako proces planowania animacji społecznej w postaci zapisu wyników badań diagnostyczno-prognostycznych w ramach problemu określonego wspólnie z A.Mróż-Wykusz (dotyczy treści programowych C; ocena częściowa - M.Mendel, A.Mróż-Wykusz).
- Sporządzenie tabeli faz działania animacyjnego i rozwoju społecznej aktywności, z częścią: „Uwagi i propozycje”, uwzględniającą własny stosunek studenta do analizowanych działań, jego koncepcje twórczych rozwinięć, sugestii zmian, itp. (dotyczy treści programowych D; ocena częściowa).
- Przygotowanie i realizacja projektu praktycznego w zakresie animacji społeczności lokalnej oraz sporządzenie graficznej informacji o jego przebiegu i wynikach w formie plakatu (dotyczy treści programowych E; ocena częściowa).
- wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników
- wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej

Podstawowe kryteria oceny

Poprawność merytoryczna wykonanych zadań, reprezentująca osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych studenta;

terminowość i kompletność realizacji zadań podjętych w ramach projektów, m.in. zgodne z przyjętymi zasadami przygotowanie i przeprowadzenie badań.

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)	Rozwiązywanie zadań	Analiza tekstów z dyskusją	Dyskusja	Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)
	Wiedza				
S1P_W08	+		+		
	Umiejętności				
S1P_U07	+	+			+
S1P_U08	+	+			+
	Kompetencje				
S1P_K02	+	+	+	+	+
S1P_K07	+	+	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Podstawy psychologii ogólnej i społecznej, Wprowadzenie do socjologii, Wprowadzenie do pracy socjalnej, Podstawy pedagogiki społecznej i animacji, Polityka społeczna w pracy socjalnej, Podstawy diagnozowania i Ewaluacja w pracy socjalnej.

B. Wymagania wstępne

Student zna psychologiczne i socjologiczne podstawy pracy socjalnej, w szczególności wie, jak kształtują się struktury i formacje społeczne oraz jakie procesy odgrywają w tym kluczową rolę i jakie znaczenie ma w tym edukacja; potrafi wiązać uwarunkowania stratyfikacyjne z polityką społeczną (lokalną i ponadlokalną) oraz ocenić ją w świetle kondycji społeczności, głównie lokalnych; prezentuje otwartą postawę poznawczą w odniesieniu do środowiska i kultury odmiennej od własnej, ma dyspozycje do zachowań prospołecznych, z troską o dobro wspólne.

Cele kształcenia

Przygotowanie do środowiskowego wymiaru pracy socjalnej, rozumiane jako rekonstrukcja integrująca w nową jakość główne elementy przygotowania zawodowego, uformowane w ramach dotychczasowego kształcenia (podstawy pracy z klientem indywidualnym, rodziną i środowiskiem, obejmujące trzy metody pracy socjalnej), dokonana w perspektywie animacji lokalnych społeczności. Praktyczne wykorzystywanie powiązań tych elementów w - umożliwionym przez współpracę z MOPS - ożywianiu osiedlowej wspólnoty, noszącym cechy demokratyzacji życia społecznego.

Przedmiot ten, przewidziany na ostatnim roku studiów, finalizuje przygotowanie zawodowe pracownika socjalnego o charakterze praktycznym, nadając mu możliwie pełny wymiar.

Treści programowe

Problematyka ćwiczeń:

- A. Podmiot i miejsce, a kluczowa w animacji społeczności idea networking: na podstawie przykładów literaturowych (literatura wymagana do zaliczenia, studiowana przez studenta samodzielnie) sporządzanie graficznego modelu, ujmującego czynniki korzystnie wpływające na sprawstwo podmiotu w jego relacji z miejscem, pozwalające na spójny opis szczególnych cech pracy nakierowanej na budowanie i podtrzymywanie sił społecznych w lokalnych wspólnotach, przy założeniu, że są to byty relacyjne (problematyka szczegółowa dotycząca idei małych ojczyzn, antropologicznego i pedagogicznego rozumienia miejsca i przestrzeni, cech i funkcji zbiorowej pamięci, m.in. narracyjność – życie społeczności jako opowiadanie; wspominanie i scalanie - biografia miejsca).
- B. Animacja współpracy środowiskowej z centralną rolą partnerstwa: jego znaczenia, skontekstualizowane w związku z praktykami segregacyjnymi w przestrzeni zurbanizowanej, tj. gentryfikacja, analizowane w sporządzanej recenzji projektu lokalnego partnerstwa, wybranego z przykładów dostępnych w literaturze (literatura uzupełniająca).
- C. Metody badania lokalnych społeczności oraz projektowania i ewaluacji działań animacyjnych (metoda badania w działaniu oraz poznawane w powiązaniu z nią wersje metod diagnostycznych: obserwacji, wywiadu, ankiety, analizy dokumentów - wykorzystane w sporządzaniu mapy zasobów i potrzeb, analizie SWOT, metaplanie) – z zastosowaniem materiałów ćwiczeniowych (literatura wykorzystywana podczas zajęć).
- D. Organizacja społeczności lokalnych na przykładzie modelu CAL, rozpoznawanego w działaniach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni jako CAL (Centrum Aktywności Lokalnej) – sporządzanie tabeli faz działania animacyjnego i rozwoju społecznej aktywności, z częścią: „Uwagi i propozycje”, uwzględniającą własny stosunek studenta do analizowanych działań, jego koncepcje twórczych rozwinąć, sugestii zmian, itp.).
- E. Praktyka animacyjna w miejskiej społeczności lokalnej – doświadczenia z gdynią wspólnotą osiedlową (tworzenie i realizacja projektu praktycznego oraz sporządzenie graficznej informacji o jego przebiegu i wynikach w formie plakatu).

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć (zapewnia prowadząca zajęcia):

Jordan P., Skrzypczak B. (2006): Kim jest animator społeczny? Wydawnictwo CAL, Warszawa

Jakubowska B., Kozyra-Olszańska M., Płócińska M. (1998): Od pomysłu do działania: jak rozwiązywać problemy społeczności lokalnych. Projekt Sieci Demokratycznej (DemNet), Fundacja „Bene Vobis”, Warszawa

Sekutowicz K. (2005): Ewaluacja. Monitorowanie zmiany społecznej, Wyd. CAL, Warszawa

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Kaźmierczak T. (red.): Zmiana w społeczności lokalnej. Szkice o kapitale społecznym w praktyce społecznej i nie tylko, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2007

Theiss W. (red.): Mała ojczyzna. Kultura, edukacja, rozwój lokalny, Wyd. Żak, Warszawa

B. Literatura uzupełniająca (do wyboru)

Nowak M., Pluciński P. (red.): O miejskiej sferze publicznej. Obywatelskość i konflikty o przestrzeń, Korporacja ha!art, Kraków 2011

Mendel M., Zbierchowska A. (red.): Tożsamość gdańszczan. Budowanie na (nie)pamięci, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2010

Mendel M., Starego K., Szadowiak M. (red.): Animacja Życia Publicznego, zeszyt: Animacja pro bono publico nr 3(6), 2011.

Mendel M. (red.): Animacja współpracy środowiskowej, Wyd. A.Marszałek, Toruń 2003; tejże (red.): Animacja współpracy środowiskowej na wsi, Wyd. A.Marszałek, Toruń 2005; tejże (red.): Pedagogika miejsca, Wyd. DSWE, Wrocław 2006

Mendel M., Szkudlarek T. (2009): Parcelacje, heterotopie i kultura. Wokół (re)animacji przestrzeni miejskich (w:) Małgorzata Cackowska (red.): Łaźnia. Sztuka w projektach zmiany społecznej, Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia w Gdańsku, Gdańsk

Skrzypczak B., Grygorczyk M. (red.): Pomiędzy tożsamością a skutecznością. Dobre praktyki konstruowania partnerstw lokalnych, Wyd.

Stowarzyszenie CAL, Instytut Studiów Edukacyjno-Społecznych im. Heleny Radlińskiej, Warszawa 2009

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
[S1P_W08] [S1P_U07] [S1P_U08] [S1P_K02] [S1P_K07]	<p>Student</p> <p>W_1 (pokrycie S1P_W08): opisuje cechy animacji społeczności jako realizacji idei networking, w uwzględnieniu szczególnej dla autonomii podmiotu roli jego wpływu na miejsce (treści programowe: A, weryfikacja: pozytywna ocena opracowanego zestawienia – „modelu”, ujmującego czynniki korzystnie wpływające na sprawstwo podmiotu w jego relacji z miejscem).</p> <p>W_2 (pokrycie S1P_W08): charakteryzuje partnerstwo, jako kategorię w animacji, w szczególności wyjaśnia znaczenie partnerstw lokalnych w kontekście problemu segregacji w przestrzeni miejskiej (treści programowe: B, weryfikacja: pozytywna ocena recenzji projektu lokalnego partnerstwa, wybranego z przykładów dostępnych w literaturze - literatura uzupełniająca).</p> <p>W_3: (pokrycie S1P_W08): nazywa fazy animacji lokalnych społeczności, wiążąc je z przykładami zadań podejmowanych przez animatora oraz społeczność, w której działa (treści programowe: D; weryfikacja: pozytywna ocena uzupełnionej tabeli faz działania animacyjnego i rozwoju społecznej aktywności).</p> <p>W_4 (pokrycie S1P_W08): identyfikuje elementy badanej społeczności lokalnej i opisuje jej zasoby oraz potrzeby, przewidując zmiany (treści programowe: C i E; weryfikacja: pozytywna ocena wyników projektu badawczego dotyczącego diagnozy lokalnej społeczności: mapa zasobów i potrzeb lub analiza SWOT, lub metaplan; realizacja projektu praktycznego oraz pozytywna ocena plakatu ujmującego przebieg i wyniki)</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>Student</p> <p>U_1 (pokrycie S1P_U07): krytycznie analizuje zrealizowane projekty animacji lokalnych społeczności i przewiduje korzystne ich przekształcenia lub rozwinięcia (treści programowe: B i D; weryfikacja: pozytywna ocena recenzji zrealizowanego projektu animacji społeczności; pozytywna ocena sporządzonej tabeli faz działania animacyjnego i rozwoju społecznej aktywności, w części „Uwagi i propozycje”).</p> <p>U_2 (pokrycie S1P_U07): wdraża własne rozwiązania w zakresie planowania (projektowania) elementów lub kompleksowych postaci animacji lokalnej społeczności, monitorowania zmian dokonujących się wskutek działań animacyjnych, ewaluacji i oceny ich skutków (treści programowe: E; weryfikacja: realizacja projektu praktycznego oraz pozytywna ocena plakatu informującego o jego przebiegu oraz wynikach).</p> <p>U_3 (pokrycie S1P_U07): wybiera metody badania społeczności, skuteczne w diagnozowaniu, projektowaniu i ewaluacji działań aktywizujących daną lokalną wspólnotę (treści programowe: C i E; weryfikacja: pozytywna ocena sporządzonej mapy zasobów i potrzeb lub analizy SWOT, lub metaplanu; realizacja projektu praktycznego oraz pozytywna ocena plakatu informującego o jego przebiegu i wynikach).</p> <p>U_04 (pokrycie S1P_U07 i S1P_U08): wdraża własne rozwiązania w zakresie pracy socjalnej, w ramach projektu praktycznego organizując spotkanie mieszkańców poświęcone określonej problemowi. Zarówno organizacja jak przebieg spotkania ujawniają jego umiejętność wejścia w rolę mediatora, animatora i lokalnego polityka społecznego. Przy czym popularyzuje cele pomocy i pracy socjalnej (treści programowe: E; weryfikacja: realizacja projektu praktycznego oraz pozytywna ocena plakatu informującego o jego przebiegu i wynikach).</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Student</p> <p>K_1 (pokrycie S1P_K02): dyskutuje z innymi specjalistami celem skutecznego ożywienia mieszkańców do podejmowania społecznej aktywności na rzecz wspólnego dobra (treści programowe: C i E; weryfikacja: pozytywna ocena projektu badawczego dotyczącego diagnozy lokalnej społeczności: mapa zasobów i potrzeb lub analiza SWOT, lub metaplan; realizacja projektu praktycznego oraz pozytywna ocena plakatu ujmującego przebieg i wyniki).</p> <p>K_2 (pokrycie S1P_K07): myśli i działa twórczo oraz innowacyjnie, dokonując krytycznej oceny oraz projektując działania w zakresie animacji lokalnych społeczności (treści programowe: B, C i E; weryfikacja: pozytywna ocena recenzji</p>

projektu lokalnego partnerstwa, wybranego z przykładów dostępnych w literaturze - literatura uzupełniająca; pozytywna ocena projektu badawczego dotyczącego diagnozy lokalnej społeczności: mapa zasobów i potrzeb lub analiza SWOT, lub metaplan; realizacja projektu praktycznego oraz pozytywna ocena plakatu ujmującego przebieg i wyniki).

Kontakt

tomasz.nowicki@ug.edu.pl

WYDRUK PROBNY